

1960? (2) Er De enig i, at Vest-Samoa den 1. januar 1962 bliver en uafhængig stat på grundlag af denne forfatning?

Til kommissær for folkeafstemningen valgtes *Dr. Rifai*, Den forenede arabiske Republik. Han skal afgive beretning til formynderskabsrådet om afstemningen.

Danmark, Finland, Norge og Sverige stemte for resolutionen og imod bjelorrussiske ændringsforslag.

Da sagen kom for plenarforsamlingen, blev der fra østblokkens side på ny rejst kritik, idet Sovjetunionens repræsentant mente, at spørgsmålet om Vest-Samoas uafhængighed efter den forelagte resolutions ordlyd i for høj grad var kædet til forfatningskonventionen med New Zealand. Dette forhold ville være et farligt „præcedens“, som „kolonialisterne“ kunne benytte i fremtiden.

Den new zealandske repræsentant oplyste imidlertid, at resolutionsudkastet var et kompromis, og at Vest-Samoas statsminister oprindelig havde modsat sig en folkeafstemning, og at New Zealand ønskede øernes fulde uafhængighed. Der ville ikke blive sluttet nogen aftale forinden, sagde han.

Sovjetunionen stillede forslag om delafstemning om resolutionsudkastet. Dette forslag nedstemtes med 20 stemmer for, 45 imod (heriblandt de nordiske lande), medens 18 undlod at stemme.

Resolutionen som helhed vedtoges her efter med 81-0-10 stemmer.

8. Ruanda-Urundis fremtid.

(Dagsordenens punkt 45).

Ruanda-Urundi-landet under Belgiens formynderskab ligger mellem det tidligere belgiske Congo og Tanganyika og er det tættest befolkede midtafrikanske område. De to områder styres af hver sin Mwami (konge). I slutningen af 1959 udbrød der uroligheder i Ruanda med kampe mellem de to befolkningselementer Tutsi og Hutu, og en udsendt FN-mission til området konstaterede derefter, at udviklingen i belgisk Congo havde haft betydelige virkninger i Ruanda-Urundi, hvor der nu var rejst krav om uafhængighed. Formynderskabsrådet foreslog derefter spørgsmålet sat på dagsordenen for 18. generalforsamling.

Fjerde udvalg fik spørgsmålet til behandling og hørte et stort antal klagere („peti-

tioners“), hvoraf flere repræsenterede de politiske sammenslutninger i området.

De var overvejende tilhængere af sammenslutning af de to områder eller i hvert fald en nær forbindelse; de var ligeledes overvejende imod den forviste Mwamis tilbagevenden til Ruanda.

Under debatten udtaltes der kritik af Belgiens administration, og den indiske repræsentant udtalte bl. a., at Belgien havde tilladt, at den racebestemte konflikt mellem Bahutu-folket, som dannede det store flertal, og Batutsifolket, som havde alle magtpositioner, blev uddybet i de forløbne år. Den britiske repræsentant understregede, at valg til lokale organer i 1960 havde vist, at der var overvældende flertal for Hutu-partierne. Der foregik således en dobbelt revolution: kolonisystemet nærmede sig sin afslutning, og Hutu'er var begyndt at beklæde ansvarlige hverv.

Den belgiske repræsentant oplyste, at ca. 60 000 mennesker var flygtet efter urolighederne, men mere end 30 000 var vendt tilbage til deres hjem. Af ca. 14 000 flygtninge uden for Ruanda var størstedelen i Congo (Leopoldville). Mwami'en Kigeli V havde ikke villet samarbejde på demokratisk måde, men dækket de, der var skyldige i anslag mod Hutu-lederne. Mwami'en var ikke mere i Ruanda, og han havde vist sig uegnet som konstitutionel monark. Denne erklæring blev imødegået i en udtalelse af Mwami'en af Ruanda, som forlangte en ende på det belgiske régime, og at en permanent FN-kommission fik til opgave at føre området ud af politisk kaos.

En gruppe lande, overvejende afrikanske, forelagde et resolutionsforslag, som tog stilling til flere sider af problemet. Efter forslaget skulle der straks udstedes almindeligt amnesti i Ruanda-Urundi; afholdes en rundbordskonference med deltagelse af FN-observatører og de politiske partier inden det til 1. januar 1961 berammede valg; og valget skulle udskydes til et senere tidspunkt, som skulle fastsættes af den genoptagne 15. generalforsamling. Et tremandsudvalg skulle i henhold til resolutionen følge begivenhederne på FN's vegne før og efter valget.

Danmark fremsatte sammen med Argentina, Cuba, Mexico, New Zealand og Sverige visse ændringsforslag, der dels tilsigtede en